

Global Sex: For at få hjælp, skal kvinden først være offer

Sine Plambech sammen med bådmigranten Vivian og hendes lille søn på Sicilien. Foto fra bogen.

Lone Kühlmann
17.12.2023

BØGER // ANMELDELSE – Sine Plambechs *Global Sex* er en bevægende øjenåbner om et emne, vi helst ikke vil vide noget om. Hun har sig selv med, og hendes egne sorger og glæder går som en tråd gennem bogen, skriver Lone Kühlmann.

Global Sex, Hvad sexarbejdere ved om kærlighed og kapitalisme

Sine Plambech

Hans Reitzel/Gyldendal

Sine Plambech klarer sig ikke særlig godt som telefondame på det lille bordel, hvor hun er gået i gang med sin antropologiske feltstudier i sexbranchen. Hun har netop forklaret en kunde i telefonen, at kvinden, han overvejer at købe sex af, har mellemstore bryster, og han har sagt ”OK, tak, jeg vender tilbage.”

Kvinden på bordellet ryster på hovedet ad Sine. ”Du svarer alt for ærligt på hans spørgsmål. I telefonen er vi, uanset hvordan vi ser ud i virkeligheden, altid under tredive, har store bryster og langt hår.”

“ Virkeligheden – som er at to af kvinderne i butikken er i fyrrerne, og den tredje nærmer sig 55 – må vige for forestillingen om ungdom, kæmpebryster og langt hår

Sine er ved at lære, at sex er en vare, som skal sælges, og som i al anden handel gælder det om at fremstille varen attraktivt. Så virkeligheden – som er at to af kvinderne i butikken er i fyrrerne, og den tredje nærmer sig 55 – må vige for forestillingen om ungdom, kæmpebryster og langt hår. Og kunden fra telefonen kommer da også i arbejdstøj og køber sin vare, men han havde selvfølgelig også kun fået stillet mellemstore bryster i udsigt.

Sine Plambech er forfatter og forsker i global migration ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), herunder bl.a. menneskesmugling og sexarbejde. Foto fra DIIS' hjemmeside: Marie Hald ©

‘Global Sex’ er en skelsættende bog

Global Sex er en skelsættende bog. Der vil for alle, der læser den, være et før og et efter. Vi får vendt op og ned på vores forestillinger om, hvad *Sexarbejdere ved om kærlighed og kapitalisme*, som det præcist hedder i bogens underrubrik.

Sine Plambech lærer meget hurtigt, at der ikke bliver givet ved dørene. Hvis hun vil vide noget om sexbranchen, nytter det ikke noget, at hun går rundt med sin

forskerhat og sine notesbøger. Hun må sætte sig selv i spil. Hun behøver ikke at sælge sex, men sexarbejderne vil ikke løfte på låget til deres historie, hvis hun ikke giver noget igen.

Hun har ganske vist altid sine notesbøger med sig, men hun deler det, hun skriver med dem, hun skriver om. Og er ikke bleg for at rette, hvis de siger, at der er noget, hun har misforstået.

“Målet er det samme for alle kvinderne: Et bedre liv for sig selv og børnene

Fra starten i det lille bordel i Københavns udkant til 20 års feltarbejde i sexsalgets spor. Fra Vesterbro og Bangkok til Nigeria og Dubai.

I København var to af kvinderne rengøringsassistenter på en skole ved siden af. Enlige mødre, der skulle have tingene til at løbe rundt. Regnestykket var ret nemt at forholde sig til. 500 kr. for 7 timers rengøring. 1500 for en times sex.

Vilkårene er meget anderledes for de bådmigranter på Sicilien, der i de senere år har taget den farefulde tur over Sahara, Libyen og Middelhavet. Men målet er det samme for alle kvinderne: Et bedre liv for sig selv og børnene.

Når pengene flytter sig, følger sexsalget med

Plambech har talt med hundredvis af kvinder, og mange af dem er blevet venner. Bogen har fokus på fire af dem: Sommai, Becky, Vivian og Lom.

Sommai og Lom er fra en fattig landsby i det nordlige Thailand, hvor flugtmuligheden i første omgang var sexmekkaet Pattaya, hvor også mange danskere kommer for sol og sex. Becky og Vivian kommer fra Benin City i det sydlige Nigeria, hvor fattigdommen er så stor og kriminaliteten er så rå, at enhver hvid er i fare for at blive kidnappet for løsepenge. Selv fattige lokale risikerer at blive bortført, så unge mænd uden udsigt til arbejde kan score et par kroner ved at levere de bortførte tilbage til deres familier.

De vidste godt, at de satte livet på spil, men det liv, de rejste fra, var ringere end intet liv

Becky og Vivian kunne ikke – som de thailandske kvinder – sælge deres få ejendele for en busbillet til Pattaya. De indgik med åbne øjne dyre aftaler med en lokal *trafficker*

om transport gennem ørkenen til Libyen, hvor de så solgte sex, indtil transporten var betalt, og der var nok til bådturen med farlige overfyldte skibe i elendig forfatning. De vidste godt, at de satte livet på spil, men det liv, de rejste fra, var ringere end intet liv.

De fire hovedpersoner er rejst fra deres hjemlande til Sydkorea, Malaysia, Danmark, Italien, England, Libyen og Dubai for at arbejde. Når pengene flytter sig, flytter sexsalget sig også. Destinationerne er valgt efter, hvor der er penge at tjene, og hvor det var muligt at komme ind. Det er ikke styret af, om det er lovligt eller ulovligt. Men af om det er muligt.

Sexarbejdere er handlekraftige oprørere

Det er Plambechs fortjeneste, at de kvinder vi ser som passive ofre for tvang, vold, trafficking, mænd, racisme og fattigdom, i bogen materialiserer sig med et selvbillede som handlekraftige oprørere. Problemløsere, der med stor viljestyrke tager fat for at ændre deres livsvilkår og ikke passivt affinder sig med et ufatteligt barsk liv i fattigdom og arbejdsløshed for sig selv, deres børn og deres familier.

Familier er et kodeord i de her tilfælde. Sexmigranterne sender penge hjem ikke bare til deres børn, men også deres forældre, søskende og søskendes børn. Der er i bogen billeder af de fine huse, familien derhjemme har fået bygget for de bortrejstes sexarbejde.

Familien derhjemme har fået bygget for de bortrejstes sexarbejde. Foto fra bogen *Global sex*.

Det er svært for en vesteuropæer at finde det rimeligt, at familien køber møbler, biler og udstyr for en datters, mors eller søsters surt tjente sexpenge. Men jeg blev helt oplivet af at læse om sexmigranter, der forlanger, at der installeres airconditioning i et aflåst værelse i huset. Det værelse må kun bruges, når de selv kommer hjem på besøg!

“Becky er helt ligeglad med advarende plakater. Hun ved udmærket, at billetten til Europa går via prostitution, og det ved alle

Under feltarbejde i Nigeria spørger Plambech sin veninde Becky, hvad hun synes om all de plakater der advarer mod trafficking. ” Say no to prostitution. Don’t go to Europe,” står der på skilte og på korte tv-spots mellem de popprogrammer, der kører uafsladeligt.

Becky er helt ligeglad. Hun ved udmærket, at billetten til Europa går via prostitution, og det ved alle, siger hun. Hendes ”madam”, der skal hjælpe hende til Italien, har gjort det ganske klart, at hun skal trække på gaden. Ellers er der ingen grund til at tage til Europa.

”Jeg tror ikke på trafficking. Det er et ord, de hvide har opfundet. At rejse til Europa er en aftale mellem parterne: kvinden, hendes familie og hendes madam. Vi forhandler os til en aftale som alle partnere accepterer.”

Becky har ingen illusioner. ”De skilte handler om, at Europa ikke vil have os. Og de rige her i Nigeria vil heller ikke have, at det går os godt.”

De fattige kvinder må bruge deres egen styrke

Gud har alligevel glemt Nigeria, mener hun, og fattige kvinder har kun sig selv at regne med. ”Min løsning er kvindernes indbyggede ATM-maskine,” griner Becky.

Det løber mig koldt ned ad ryggen, men jeg er heller ikke fri for en gryende tanke om, at vores indlærte afsky for sexarbejde, noget af det mest grundlæggende i de fleste samfund jeg kender til, måske bunder i en årtusinde gammel erkendelse af/frygt for, at kvinden har en mulighed for uafhængighed ved at sælge sex. Det er vel også derfor, at voldtægt er en så integreret del af krig og undertrykkelse. Sex kan sælges. Men sex kan også (vold)tages.

“**Det er kærlighed til børn, mødre, veninder. Det er ikke noget flatterende billede, vi får af mænd i almindelighed**

Sexarbejderne kender farerne ved deres tilværelse. De er bange for politi og myndigheder og er hele tiden udsat for vold, tyveri, kønssygdomme og graviditeter, fordi især afrikanske og asiatiske mænd ikke vil nedlade sig til at bruge kondom. Men alligevel har de nemt til latter, når de er sammen med andre kvinder, de føler sig trygge ved, og som de støtter sig til. Der er megen elendighed i bogen, men også megen humor, megen varme og megen kærlighed.

Ikke den kærlighed til en partner, vi umiddelbart forestiller os, selv om kvinderne tit bliver forelskede. Det holder meget sjældent. Det er kærlighed til børn, mødre, veninder. Det er ikke noget flatterende billede, vi får af mænd i almindelighed.

Sine Plambech lægger ikke skjul på, at hun hjælper sine veninder med penge til transport og hoteller eller til lægebehandling, selv om det måske af den akademiske

verden betragtes som forkasteligt at involvere sig personligt.

Hun har sig selv med, og hendes egne sorger og glæder går som en tråd gennem bogen. Børnenes fødsel, morens død. Hendes åbenhed overfor kvinderne kommer tilbage med renter. De stoler på hende, fordi hun deler sit liv med dem. Hun har også flere gange sine børn og sin mand med på feltarbejde, og hendes børn bliver venner med kvindernes børn.

Vivians handlekraft og styrke har ingen interesse. Hendes advokat beder Plambech om en ekspertudtalelse. Han forklarer, at det ikke er nok, at Vivian er fattig og arbejdsløs og har et barn i en italiensk skole. Men hvis der er noget med sex, vold og tvang, så kan det hjælpe.

“ Hvis en kvinde skal hjælpes, skal hun først være et offer

Det er stærke kvinder, hun beskriver. Men styrken står dem i vejen. Der er ingen hjælp at hente for stærke kvinder. Becky går det ilde. Og Plambech må se det i øjnene, da hun skal hjælpe sin bådmigrant veninde Vivian fra Libyen med at få opholdstilladelse i Italien.

Den slags er der ingen mangel på i den branche. ”Jeg skal nok skrive det,” siger Plambech. Hun ved, at det er nødvendigt. Selv om det giver hende kvalme.

Hvis en kvinde skal hjælpes, skal hun først være et offer.

Lyt også til denne podcast fra DIIS – “I’m building the house for my children” – der uddyber emnet med Sine Plambech og Vivian Lyenemwgumena fra Nigeria.

Global Sex

Hans Reitzel

Hvad sexarbejdere ved om kærlighed og kapitalisme

Sine Plambech

Lone Kühlmann

Lone Kühlmann er journalist og forfatter. Hun har bestredet en række tillidsposter, bl.a. som formand for TV2Danmark 1995-99.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook - eller bliv medlem!